

REFERAT Helseutvalget 2019-2023 d. 21-06-2022

Møtedato Tirsdag d. 21. juni 2022 kl. 14:00

Møtested

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 07.06.2022.....	4
Samarbeidsavtaler med organisasjoner som mottar driftstilskudd.....	6
Høring - NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt - forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig as	9
Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune 2022.....	14

Sak 2021000014-105: Møtedokumenter

Vedlegg

Helseutvalget - presentasjon av ungdomdata 2022

Tilbakemelding på spørsmål fra HU 7. juni 2022

Presentasjon Høring NOU Selvstyrt er velstyrt- helseutvalget 210622

Presentasjon helseutvalget 21 JUNI 2022

Komplett innkalling_ Helseutvalget 21.06.22

Saksliste Helseutvalget 21.06.2022

Sak 27/22: Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 07.06.2022

Vedlegg

Protokoll Helseutvalget 07.06.22

Dato 10. juni 2022
Saksnr.: 2022016062-7
Saksbehandler Eva Ottesen
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
21.06.2022

Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 07.06.2022

Forslag til vedtak

[Helseutvalget godkjenner protokoll fra utvalgets møte 07.06.2022.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra møtet 07.06.2022

Sak 28/22: Samarbeidsavtaler med organisasjoner som mottar driftstilskudd

Vedlegg

Vedtak byst, 22062022, Sak 149/22, Samarbeidsavtaler med organisasjoner som mottar driftstilskudd

Samarbeidsavtale Blå Kors

Samarbeidsavtale Hopeful

Samarbeidsavtale Matsentralen Sør

Samarbeidsavtale Søgne Misjonskirke

Dato 10. juni 2022
Saksnr.: 2022020836-1
Saksbehandler Bernt Erik Klokkervold
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget
Bystyret

Møtedato
21.06.2022
22.06.2022

Samarbeidsavtaler med organisasjoner som mottar driftstilskudd

Forslag til vedtak

Bystyret vedtar å inngå samarbeidsavtaler med Blå Kors, Hopeful, Matsentralen Sør og Søgne Misjonskirke

Sammendrag

Bystyret vedtok i budsjettbehandlingen 15.12.2021 å gi driftstilskudd til organisasjonene Blå Kors, Hopeful, Matsentralen, Søgne Misjonskirke og Forum for integrering og dialog Agder (FIDA).

I retningslinjene for kommunalt driftstilskudd heter det at kommunen bruker driftstilskudd når det foreligger en politisk vedtatt partnerskaps- eller samarbeidsavtale om finansiering av eksterne aktører, eller når det er vedtatt at slik avtale skal inngås. Administrasjonen oppfatter bystyrets vedtak om å innvilge driftstilskudd som en intensjon til å inngå en samarbeidsavtale med de nevnte organisasjonene. Disse samarbeidsavtalene skal vedtas av bystyret.

Denne saken omhandler de samarbeidsavtalene som berører Helse og mestring, nemlig avtalene med Blå Kors, Hopeful, Matsentralen og Søgne Misjonskirke.

Vedlegg:
Samarbeidsavtale Blå Kors
Samarbeidsavtale Hopeful
Samarbeidsavtale Matsentralen Sør
Samarbeidsavtale Søgne Misjonskirke

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyret vedtok i budsjettbehandlingen 15.12.2021 å gi driftstilskudd til organisasjonene Blå Kors, Hopeful, Matsentralen, Søgne Misjonskirke og Forum for integrering og dialog Agder (FIDA).

Administrasjonen har med bakgrunn i prinsipper og rutiner for forvaltningen av årlige driftstilskudd vedtatt av Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) 5. mars 2019 (sak 20/19), utarbeidet forslag til samarbeidsavtaler. Ifølge kommuneadvokatens kontor er bystyret suverene til å fatte vedtak om ekstraordinære tildelinger. Det er allikevel viktig å presisere at årlig driftstilskudd ikke skal betraktes som «frie midler» til organisasjonene. Det skal inngås en avtale mellom kommunen og mottakere av årlig driftstilskudd, samtidig kan kommunen ikke legge inn krav om gjenytelser i avtalen siden det da vil omfattes av anbudsregler i lov om offentlige anskaffelser.

I retningslinjene for kommunalt driftstilskudd heter det at kommunen bruker driftstilskudd når det foreligger en politisk vedtatt partnerskaps- eller samarbeidsavtale om finansiering av eksterne aktører, eller når det er vedtatt at slik avtale skal inngås. Administrasjonen oppfatter bystyrets vedtak om å innvilge driftstilskudd som en intensjon til å inngå en samarbeidsavtale med de nevnte organisasjonene. Disse samarbeidsavtalene skal vedtas av bystyret. Formålet er å støtte viktige, eksterne medspillere som bidrar til å realisere kommunens overordnede målsettinger for utviklingen av kommunen. Ved å gi årlig driftsstøtte signaliserer kommunen ønske om et langsiktig samarbeid som gir mottakerne nødvendig forutsigbarhet for egen drift. Mottakere av årlig driftstilskudd skal normalt ikke kunne søke om tilskudd fra kommunens øvrige tilskuddsordninger.

Denne saken omhandler de samarbeidsavtalene som i hovedsak tilbyr aktiviteter og frivillig virksomhet til målgrupper som Helse og mestring har tjenester rettet mot. Dette gjelder avtalene med Blå Kors, Hopeful, Matsentralen og Søgne Misjonskirke.

Samarbeidsavtalen med Blå Kors vil innrettes mot ulike målgrupper hvor det har vært samarbeid på tvers mellom kommunalområdene Oppvekst, Kultur og innbyggerdialog og Helse og mestring. Det har også i arbeidet vært viktig å sikre at de virksomheter i Blå Kors som allerede har inngått avtale om kjøp av tjenester ikke finansieres med deler av tilskuddet. Dette for å unngå kryssfinansiering.

Det foreligger også allerede avtaler om tilskudd til Barnas stasjon og Vision aktivitetspark.

Administrasjonen har i eget møte med Blå Kors kommet til enighet om at deler av virksomheten, så som de landsdekkende tilbudene, ikke skal finansieres av driftstilskuddet. Det ble også presisert at driftstilskuddet ikke kan brukes til å delfinansiere virksomheter hvor det foreligger en avtale om kjøp av tjenester. Når det gjelder allerede inngåtte avtaler om tilskudd til Barnas stasjon og husleiedekning for Vision aktivitetspark, er det enighet om at disse avtalene løper som avtalt og at disse tilskuddene kommer til fratrukk fra det vedtatte tilskuddet.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Bystyret vedtar å inngå samarbeidsavtaler med Blå Kors, Hopeful, Matsentralen Sør og Søgne Misjonskirke

Sak 29/22: Høring - NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt - forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse

Vedlegg

Forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune

Dato 14. juni 2022
Saksnr.: 2022009030-2
Saksbehandler Ellen Kristin Torgersen
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
21.06.2022

Høring - NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt - forbedringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse

Forslag til vedtak

[Helseutvalget slutter seg til administrasjonens forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune knyttet til foreslåtte endringer i ordningen med brukerstyrt personlig assistanse.](#)

Sammendrag

Helse og omsorgsdepartementet har sendt på høring offentlig utredning NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt, med høringsfrist 01.07.22. Utredningen foreslår endringer i BPA ordningen - brukerstyrt personlig assistanse, og kommunen er invitert til å gi høringsinnspill på forslag til endringer. I denne saken legger administrasjonen frem forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune.

Forslaget om at dette skal være et likestillingsverktøy og ikke en helseordning mener administrasjonen vil ha karakter av en reform, som bør være en statlig styrt ordning dersom den skal realiseres slik utvalgets helhetlige forslag legger opp til. Med den rette innretning vil staten kunne avgjøre og styre utviklingen av en slik velferdsprioritering på en måte som ikke setter kommunene i vanskelige prioriteringssituasjoner opp mot dagens samfunnsoppgave som er å yte forsvarlige helse- og omsorgstjenester fordelt etter de behovskriterier som normalt tilligger disse.

Som det kommer frem av forslaget til høringsinnspill legger administrasjonen på bakgrunn til dette til grunn en skepsis til deler av forslaget, og mener det gjenstår mer grundige konsekvensutredninger av flere forhold, for eksempel knyttet til forventninger om flere brukere av ordningen, og konsekvenser for kommunal økonomi.

Et sentralt høringsinnspill er at det bør utredes ytterligere hvilke administrative og økonomiske konsekvenser utvalgets helhetlige forslag får for kommunene. Administrasjonen støtter utvalgets flertall i forslaget om at det bør utredes konsekvensene av å flytte BPA som et likestillingsverktøy ut av helselovgivningen.

Bakgrunn for saken

Helse og omsorgsdepartementet har sendt på høring offentlig utredning NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt. Utredningen foreslår endringer i BPA ordningen - brukerstyrt personlig assistanse, og kommunen er invitert til å gi høringsinnspill på forslag til endringer. I denne saken legger administrasjonen frem forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune.

KS utarbeider et samlet høringssvar hvor de blant annet har innhentet innspill fra kommunerepresentanter fra K10-helsenettverket (de ti største kommunene i Norge). Kristiansand kommune har deltatt i dette arbeidet og høringsinnspillene samsvarer med innspill gitt til KS sitt høringssvar.

Forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune har vært utarbeidet i samarbeid mellom forvaltning, helse- og mestringsdirektørens stab, BPA-tjenesten og økonomienheten.

Mandatet til utvalget var å gjennomgå dagens ordning og foreslå endringer i ordningen slik at denne fungerer etter hensikten, herunder bidrar til å oppnå målet om likeverd, like muligheter uansett bosted, likestilling og samfunnsdeltakelse for funksjonshemmende, gode arbeidsforhold for assistentene og bærekraft i ordningen.

Utvalget har ikke klart å komme frem til et forslag som et flertall av utvalgets medlemmer kan stille seg bak. Det som i utredningen presenteres som «utvalgets helhetlige forslag» er forslaget til seks av medlemmene inklusive utvalgets leder. Uenighetene på viktige områder har vist seg å være for stor, og utvalget med 13 medlemmer har delt seg i flere grupperinger på ulike delproblemstillinger; deriblant grunnleggende spørsmål som gjelder organisering og regulering av ordningen.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere tjenesten personlig assistanse på. Dette gjelder hjelp til egenomsorg og personlig stell, praktisk bistand og opplæring og støttekontakt, samt avlastning for foreldre med hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Helsetjenester er ikke omfattet av rettigheten. Kommunen kan velge å legge enkle helsetjenester inn i ordningen dersom det vurderes som forsvarlig og søker ønsker det. Rett til BPA omfatter ikke tjenester som krever flere enn én tjenesteyter til stede eller natttjenester, med mindre søkeren har kontinuerlig behov for slike tjenester. Rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse omfatter ikke utmåling eller tildeling av omfang av tjenestene. Brukerstyrt personlig assistanse tildeles på bakgrunn av en vurdering av om brukeren har rett til nødvendig helse- og omsorgstjenester, jf. Pasient og brukerrettighetsloven §2-1a, og kartlegging av behov og tildeling av tjenester følger samme praksis som for tildeling av øvrige helse og omsorgstjenester til brukere som ikke kan nyttiggjøre seg av brukerstyrt personlig assistanse.

Forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune tar utgangspunkt i det forslaget som samlet sett fikk størst oppslutning sett under ett, og blir betegnet som utvalgets helhetlige forslag. 6 av utvalgets medlemmer, inkludert leder av utvalget, støttet dette. Det må legges til at flere av utvalgets medlemmer ikke fant å kunne forholde seg til de begrensninger som lå i mandatet for utvalgets arbeid. Dette er spesielt knyttet til at utvalgets medlemmer er delt i synet på hvilket forvaltningsnivå ansvaret for ordningen bør ligge til.

I forslaget til høringssvar har Kristiansand kommune satt søkelys på de problemstillinger man mener er de viktigste å få belyst.

Utvalget har lagt følgende overordnede utgangspunkt til grunn for sitt helhetlige forslag:

- Ordningen skal defineres som et likestillingsverktøy og ikke som en helseordning,
- Ordningen skal fortsatt være et kommunalt ansvar,

- Ordningen skal omfatte både de som kan styre assistansen selv og de som kan styre assistansen med en medarbeidsleder,
- Utgangspunktet vil bli tatt i reguleringen innenfor helse- og omsorgslovgivningen,
- En viss begrensning av det kommunale selvstyret er nødvendig for å ivareta nasjonale mål,
- Ordningen skal være økonomisk bærekraftig over tid,
- Prinsippene for finansiering av kommunale tjenester ligger fast.

Utvalgets sentrale anbefalinger ved et mindretall er i korte trekk følgende:

Anbefalinger fra utvalgets mindretall; - «Utvalgets helhetlige forslag»

- Ordningen bør endre navn fra brukerstyrt personlig assistanse (BPA) til selvstyrt personlig assistanse (SPA).
- Timegrensen bør senkes for personer med særlig behov.
- Aldersgrensen på 67 år bør heves noe i tråd med at levealderen har økt, samtidig som vi er aktive deltakere i arbeids- og samfunnslivet lengre enn før. Samtidig ses i sammenheng med aldersgrensen for tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.
- Gjøre det enklere å bevege seg over kommunegrenser.
- Tydeliggjøre barns og ungdoms selvstendige rett til assistanse.
- Utvide arenaene til også å gjelde barnehage, SFO, skole og høyere utdanning

Administrasjonen foreslår følgende hovedinnspill utvalgets helhetlige forslag til endringer i BPA- ordningen:

I ordningen slik det kommer frem av utvalgets helhetlige forslag fremstår BPA-ordningen som en egen tjeneste som omtales som et likestillingsverktøy for de med funksjonshemming som fyller vilkår for BPA-ordningen.

Utvalgets helhetlige forslag innebærer at den nedre grensen for rettigheten til brukerstyrt personlig assistanse senkes. Det helhetlige forslaget fra utvalget legger opp til at flere personer vil ha rett på ordningen og det vil i gjennomsnitt bli tildelt flere timer til hver enkelt person enn hva som tildeles i dag.

Administrasjonen mener at forslaget mangler sentrale drøftinger av forholdet mellom innbyggere som fyller vilkår for BPA ordningen og kan styre denne selv eller ved hjelp av medarbeidsleder og øvrige innbyggere med behov for helse og omsorgstjenester. Administrasjonen vurderer at utvalgets forslag innebærer en skjevfordeling mellom innbyggere med sammenlignbare behov for tjenester. Det forutsettes at innbyggere som ikke vil fylle vilkårene for BPA ordningen fremdeles vurderes og tildeles tjenester kun etter deres behov for helse- og omsorgstjenester. Dette strider mot likebehandlingsprinsippet som ligger til grunn for all saksbehandling og tjenestetildeling etter helse- og omsorgstjenesteloven. Dette er et prinsipielt spørsmål, og det er svært delte meninger, så vel faglig, som samfunnspolitisk, om dette skillet bør innføres.

Utvalget fremhever flere elementer ved dagens ordning som de finner utilfredsstillende. Disse er knyttet til vilkårssettingen i dagens regelverk som har en sammenheng med det kommunale selvstyret når det gjelder prioritering og organisering av ulike tjenestetilbud. Her pekes det på at vilkårene er for strenge for å komme inn under ordningen, at timetallet som tildeles ikke er tilstrekkelig, og for eksempel at kommunene har ulik praksis knyttet til vilkår og tjenesteomfang av ordningen. Dette gjelder for alle tjenester som fordeles gjennom helse- og omsorgstjenestelovgivningen. Alle kommuner er forpliktet til å yte forsvarlige tjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Når det gjelder å gi tjenester utover et forsvarlig nivå står den enkelte kommune friere i sine prioriteringer. Dette medfører at mer helhetlige prioriteringer blir mulig, og at man kan se større sammenhenger med utgangspunkt i lokal utfordringsbilde og forankring. Kristiansand kommune mener at forslaget utfordrer kommunenes selvstyre med hensyn

til lokale prioriteringer og tilrettelegging av tjenestetilbud i tråd med samlet behov i befolkningen. Endringer i ordningen som foreslås av utvalget vil i stor grad bære preg av standardisering av vilkår og omfang. Det vil begrense det lokalpolitiske skjønn, noe som peker i retning av behov for nærmere utredning om ordningen bør være et statlig ansvar.

Det må på bakgrunn av dette uttrykkes bekymring for om en slik nasjonal reform vil på et senere tidspunkt kunne stå i veien for en utvikling av de tradisjonelle helse- og omsorgstjenestene. Behovene og forventningene til disse tjenestene er økende, og samfunnsutviklingen og demografiske beregninger viser at presset vil vedvare og bærekraften vil være utfordret.

Konklusjon:

Utvalgets forslag om at dette skal være et likestillingsverktøy og ikke en helseordning mener administrasjonen vil ha karakter av en reform, som bør være en statlig styrt ordning dersom den skal realiseres slik utvalgets helhetlige forslag legger opp til. Med den rette innretning vil staten kunne avgjøre og styre utviklingen av en slik velferdsprioritering på en måte som ikke setter kommunene i vanskelige prioriteringssituasjoner opp mot dagens samfunnsoppgave som er å yte forsvarlige helse- og omsorgstjenester fordelt etter de behovskriterier som normalt tilligger disse.

Som det kommer frem av forslaget til høringsinnspill legger administrasjonen på bakgrunn til dette til grunn en skepsis til deler av forslaget, og mener det gjenstår mer grundige konsekvensutredninger av flere forhold, for eksempel knyttet til forventninger om flere brukere av ordningen, og konsekvenser for kommunal økonomi.

Et sentralt høringsinnspill er at det bør utredes ytterligere hvilke administrative og økonomiske konsekvenser utvalgets helhetlige forslag får for kommunene. Administrasjonen støtter utvalgets flertall i forslaget om at det bør utredes konsekvensene av å flytte BPA som et likestillingsverktøy ut av helselovgivningen.

Vedlegg:

Forslag til høringsinnspill fra Kristiansand kommune

[Høringsnotat NOU 2021:11 Selvstyrt er velstyrt](#)

Sak 30/22: Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune 2022

Vedlegg

Samlet russtatistikk 2022

Dato 9. juni 2022
Saksnr.: 2020037068-31
Saksbehandler Anne Wivestad
Godkjent av Brede Skaalerud

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
21.06.2022

Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune 2022 - bakgrunn for innspill til utfordringsbildet i forbindelse med utarbeidelse av Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Kristiansand kommune

Forslag til vedtak

1. Helseutvalget tar samlet russtatistikk til orientering
2. Helseutvalget gir innspill i møtet til sentrale momenter som bør vektlegges i planarbeidet når det gjelder utfordringsbildet på rusfeltet. Innspill protokollføres og innarbeides av administrasjonen i mandat for planarbeidet.

Sammendrag

I denne saken legges det frem «Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune», per 2022. Denne er med på å danne grunnlaget for utfordringsbildet på rusfeltet, som vil være sentralt utgangspunkt for arbeidet med Rusmiddelpolitisk handlingsplan. I denne forbindelse ønsker administrasjonen at Helseutvalget gir innspill til sentrale momenter som bør vektlegges i planarbeidet.

Samlet russtatistikk er en sammenstilling av eksisterende kartlegginger og rapporteringer, som kan bidra til å synliggjøre sentrale forhold ved levekårene til personer med rusproblemer som mottar kommunale tjenester. Rapporten er i stor grad laget etter mal fra Oslo kommunes «Helhetlig russtatistikk». Det kan imidlertid være vanskelig å sammenlikne data, siden mye av rapporteringen på rusfeltet er basert på anslag og faglig skjønn. Dette gjør det også utfordrende å sammenlikne utvikling over tid. Videreutvikling av gode data på rusfeltet vil være et viktig tema i planarbeidet.

Vedlegg:
Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune 2022.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I denne saken legges det frem «Samlet russtatistikk for Kristiansand kommune», per 2022. Denne er i stor grad laget etter mal fra Oslo kommunes «Helhetlig russtatistikk». Rapporten er en sammenstilling av eksisterende kartlegginger og rapporteringer, som bidrar til å skissere utfordringsbildet på rusfeltet og synliggjøre sentrale forhold ved levekårene til personer med rusproblemer som mottar kommunale tjenester. Data og funn som framkommer i rapporten, vil være en del av kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med rusmiddelpolitisk handlingsplan og kunnskapsbasert utvikling av tjenestetilbudet på feltet.

Det kan imidlertid være vanskelig å sammenlikne data, siden mye av rapporteringen på rusfeltet er basert på anslag og faglig skjønn. Dette gjør det også utfordrende å sammenlikne utvikling over tid. Videreutvikling av gode data på rusfeltet vil være et viktig tema i planarbeidet som igangsettes nå.

Når en i planarbeidet skal utarbeide utfordringsbildet for hele rusfeltet, vil rapporten bli supplert med ytterligere data, erfaringer og synspunkt fra fagfelt og fra brukere, pårørende og andre aktører på feltet. Dette vil bli gjort gjennom planprosesser som legger til rette for medvirkning og dialog.

Hovedfunn i rapporten Samlet russtatistikk 2022

I 2021 ble 370 tjenestemottakere med rusproblemer, med eller uten samtidige psykiske helseproblemer (ROP) kartlagt i BrukerPlan. Dette tilsvarer 4,1 pr 1000 innbyggere. I 2018 var NAV også med på kartleggingen. Da var antallet kartlagte 509.

- BrukerPlan viser at mennesker med rusutfordringer i liten grad deltar i arbeid og meningsfulle aktiviteter. Det å oppleve å ha noe som gir livet innhold, mening og tilhørighet, er viktig, uansett hvilke utfordringer man har i livet. Det fremkommer også av Samlet russtatistikk 2022 for Kristiansand kommune at det gjøres det mye på dette området, både gjennom kommunen/NAV og gjennom frivillige og ideelle organisasjoner.
- Ansvarsgrupper og individuell plan er en måte å systematisere og samordne tjenester til dem som har behov for langvarige og koordinerte tjenester. BrukerPlan viser at mange som ut fra utfordringsbildet ville hatt rett på ansvarsgrupper og/eller individuell plan, likevel ikke har dette. Dette gjelder også mange av dem som er i legemiddelassistert rehabilitering (LAR). Dette er ikke en unik situasjon for Kristiansand, men man bør likevel se nærmere på hvordan man i større grad kan ta i bruk disse verktøyene. Godt arbeid i ansvarsgrupper og med individuell plan innebærer reell brukervedvirkning og man kan lettere se resultater eller eventuelt justere kursen dersom de ikke blir som forventet.
- Feltsykepleien er et tydelig helsetilbud for mennesker med rusutfordringer, men mange får også hjelp i det øvrige hjelpeapparatet innen rus og psykisk helse. Det er vanskelig å hente ut data fra fagsystemene som sier noe om omfanget av henvendelser og oppfølging som er rusrelatert. Man antar at det er mange med rusproblemer som ikke er kartlagt i BrukerPlan, blant annet fordi NAV ikke deltok i 2021. Andre grunner kan være at mange søker hjelp for andre ting, og at det kan ta tid før man ser at problematisk rusmiddelbruk kan være en del av bildet.
- Kommunen har avtaler med ideelle og private organisasjoner om kjøp av rusomsorgsplasser. I 2021 var det totalt 32 plasseringer i rusomsorgsinstitusjoner, der 17 var i påvente av TSB og 5 som en del av rehabilitering.

- Antall mottatte henvisninger fra Kristiansand til Avdeling for rus- og avhengighetsbehandling, Sørlandet sykehus (TSB), 2021: 982, hvorav 283 var kvinner (28,2%) og 699 menn (71,2%).
- Antall opphold i døgnbehandling i 2021: 344, hvorav 276 var på Sørlandet sykehus. Nær 20% fikk behandling i andre institusjoner med avtale med Helse Sør-Øst. Det har vært en økning i gjennomsnittlig liggetid fra 27,9 døgn i 2021 til 38,6 døgn i 2021, uten at det er kjent hva dette skyldes.
- Antall i legemiddelassistert behandling (LAR) pr. 31.12.21: 279.
- Det oppgis at det er mye vold og trusler om vold blant de kartlagte i BrukerPlan. Det er meldt inn avvik som både gjelder trusler og vold mellom beboere og mot ansatte i rusrelaterte kommunale tjenester og boliger.
- Kartleggingen av ressursbruk på rus og psykisk helse i kommunene (IS 24/8) viser at det har vært en liten dreining av ressursinnsatsen i tjenestene. Det har vært en reduksjon i ressursbruken for dem med som har milde og kortvarige problemer/kortvarige alvorlige lidelser og langvarige mildere lidelser (forløp 1 og 2) og økt innsats mot de med alvorlige og langvarige lidelser (forløp 3). For barn og unge er det ingen reduksjon i forløp 1 og 2, men økt ressursinnsats i forløp 3.

Den siste Ungdataundersøkelsen ble gjennomført våren 2022, og den omfattet elever fra 5. trinn på barnetrinnet til 3. året på videregående skole.

- Ungdata viser at andelen ungdom som har drukket alkohol 1-3 ganger i måneden eller oftere, er lav på ungdomstrinnet og øker med alder i videregående skole. Andelen på alle trinn har vært veldig stabil i de tre undersøkelsene fra henholdsvis 2016, 2019 og 2022.
- Det er få som prøver ut cannabis på ungdomstrinnet, mens det er mer enn en fordobling i hvor mange som har brukt cannabis fra 10. trinn til første året i videregående. På VG3 oppgir 17 prosent å ha brukt cannabis siste året.
- Kristiansand kommune hadde tidligere et profilert tilbud om hasjavvenning. Dette er nå gått inn i de ordinære tjenestene, og det er vanskelig å hente ut tall på hvor mange som oppsøker hjelp for å slutte med cannabis.
- Ungdataundersøkelsen for 2022 viser at så mange som 40 prosent av de spurte på VG3 er «litt enig» eller «veldig enig» i utsagnet «hasj og marihuana bør bli lovlige rusmidler i Norge». Dette kan tyde på at man i tiden fremover må forholde seg til en mer liberal holdning til cannabis blant den yngre generasjonen. Foreløpig viser likevel ikke Ungdata at det er noen økning i bruk av cannabis blant dem som deltar i undersøkelsen.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Helseutvalget tar samlet russtatistikk til orientering
2. Helseutvalget gir innspill i møtet til sentrale momenter som bør vektlegges i planarbeidet når det gjelder utfordringsbildet på rusfeltet. Innspill protokollføres og innarbeides av administrasjonen i mandat for planarbeidet